

محصول گندم آبی رقم سیوند

مهندس سید کریم حسینی بای،مسئول واحد ثبت و گواهی بذر و نهال استان قزوین
مهندس امین مجیدی،محقق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین

رقم سیوند، محصول نهایی اصلاحات موفق بر روی لاین مادر M-84-18، با منشأ ایرانی و تیپ رشد زمستانه، به عنوان یک گزینه مطمئن و بهینه برای کشاورزان مناطق معتدل آبی معرفی می‌شود. این رقم ترکیبی از ثبات عملکرد، کیفیت دانه مطلوب و مقاومت چندجانبه در برابر مهم‌ترین پاتوژن‌های گندم را ارائه می‌دهد.

از منظر ویژگی‌های زراعی و زمانی، سیوند دارای دوره رسیدگی متناسب با منطقه است؛ به طور متوسط، ۱۳۱ روز تا سنبله‌دهی (از تاریخ ۱۱ دی ماه) و ۱۷۵ روز تا رسیدگی فیزیولوژیک به طول می‌انجامد. این رقم دارای ارتفاع بوته متوسط ۸۴ سانتی‌متر بوده و مقاومت آن در برابر خوابیدگی، پایداری مزرعه را در شرایط پرمحصول تضمین می‌کند. دانه تولیدی دارای رنگ زرد کهربایی است و وزن هزار دانه در شرایط نرمال به ۴۳ گرم می‌رسد.

از لحاظ عملکرد و کیفیت نهایی، سیوند در آزمایشات سازگاری عملکردی برجسته داشته است؛ با دستیابی به عملکرد ۷۷۸۷ کیلوگرم در هکتار در شرایط نرمال و ۵۹۶۷ کیلوگرم در هکتار در شرایط تنش محیطی. کیفیت آرد آن با میانگین درصد پروتئین ۱۱ درصد و سختی دانه ۵۲، کیفیت مطلوبی را نشان می‌دهد. همچنین، مقاومت اثربخش آن در برابر زنگ زرد (مقاوم)، زنگ قهوه‌ای (نسبتاً مقاوم) و زنگ سیاه (نیمه مقاوم تا نیمه حساس)، اطمینان از دستیابی به عملکرد نهایی مورد انتظار را فراهم می‌آورد.

توصیه‌های فنی مدیریت رقم گندم "سیوند"

الف) ملاحظات زراعی و زمان‌بندی

۱. دوره رسیدگی: رقم سیوند دارای یک دوره رسیدگی متعادل است. با توجه به میانگین ۱۳۱ روز تا سنبله‌دهی (از تاریخ ۱۱ دی ماه) و ۱۷۵ روز تا رسیدگی فیزیولوژیک، زمان‌بندی کاشت باید به گونه‌ای باشد که دوره پر شدن دانه (به طور میانگین ۴۴ روز) مصادف با گرم‌ترین و پرتنش‌ترین روزهای منطقه نشود.

۲. مدیریت ارتفاع و خوابیدگی: ارتفاع متوسط بوته ۸۴ سانتی‌متر و مقاومت ثبت‌شده در برابر خوابیدگی، این رقم را برای کشت در تراکم‌های بالاتر و مدیریت غنی‌تر کود ازته توجیه می‌کند. این ویژگی، مدیریت مکانیزه برداشت را در مزارع با پتانسیل عملکرد بالا (نزدیک به ۸۶۸۳ کیلوگرم در هکتار) تضمین می‌نماید.

۳. کیفیت دانه: با توجه به وزن هزار دانه ۴۳ گرمی در شرایط نرمال، حفظ شرایط محیطی مطلوب در مرحله پر شدن دانه اهمیت دارد تا از افت وزن دانه تا سطح ۳۴ گرم در شرایط تنش جلوگیری شود.

ب) مدیریت تغذیه و عملکرد

۱. پتانسیل عملکرد: عملکرد ۸۶۸۳ کیلوگرم در هکتار در شرایط نرمال، نشان‌دهنده نیاز به تأمین کامل عناصر غذایی، به ویژه نیتروژن و فسفر است.

۲. توزیع نیتروژن: به دلیل مقاومت به خوابیدگی، امکان اجرای استراتژی تقسیم کود نیتروژن در دو یا سه مرحله فراهم است. اعمال بخش قابل توجهی از نیتروژن پس از مرحله پنجه‌زنی و قبل از ظهور خوشه توصیه می‌شود.

۳. کیفیت آرد: میانگین درصد پروتئین ۱۱ درصد و سختی دانه ۵۲، نشان‌دهنده کیفیت مناسب برای تولید آرد استاندارد است. مدیریت صحیح مصرف نیتروژن در مراحل پایانی می‌تواند بر میزان پروتئین تأثیرگذار باشد.

ج) مدیریت مقاومت به بیماری‌ها

۱. اولویت‌بندی کنترل: پروفایل مقاومت سیوند به گونه‌ای است که در برابر زنگ زرد مقاومت کامل دارد. در برابر زنگ قهوه‌ای نسبتاً مقاوم و در برابر زنگ سیاه در حد نیمه مقاوم تا نیمه حساس طبقه‌بندی می‌شود.

۲. رویکرد مدیریتی: تمرکز اصلی باید بر پایش دقیق و کنترل پیشگیرانه در برابر زنگ سیاه باشد. در صورت مشاهده شرایط اقلیمی مساعد برای این بیماری در منطقه، استفاده از ارقام درمانی در زمان مناسب ضروری است. در مقابل، ریسک مربوط به زنگ زرد در این رقم به حداقل رسیده است.

کیفیت نانوایی	خیلی خوب
رنگ دانه	روشن
عادت گلدهی	بهاره
وانکش به بیماری زنگ زرد	مقاوم
میانگین ارتفاع بوته(سانتیمتر)	۹۲
وزن هزار دانه(گرم)	۴۵
میانگین درصد پروتئین	۱۲
میانگین عملکرد دانه (کیلوگرم به هکتار)	۸۶۸۳
رکورد عملکرد دانه (کیلوگرم به هکتار)	۱۰۵۱۸

